

Manoeuvres

Het was in de mobilisatie van 1914-1918, dat het leger grote manoeuvres hield in de Haarlerberg. De meeste van de troepen kwamen toen langs de school: het voetvolk (infanterie), het peerdevolk (cavalerie en huzaren) en de veldartillerie met de kanonnen. Het leger was toen nog niet gemotoriseerd en voor elk stuk (kanon) waren een stuk of zes paarden gespannen, zoals ook voor de veldkeuken. Het was een hele gebeurtenis voor ons bij de Poggenbelterschool, waar niets langs kwam als nu en dan een fiets of een boer met paard en wagen, en 's woensdags de Holter keuneboeren.

Wij mochten van de Meester naar buiten om de troepen langs te zien trekken. Bij de cavalerie en de artillerie droegen de manschappen nog van die zogenaamde kolbakken, wat hun een zeer heldhaftig aanzien gaf.

Ook kwamen er enige hoge officieren in een auto bij de school, om vandaar de troepen te inspecteren in het voorbij trekken. Ze kwamen vanaf Deventer over de oude postweg en legerden zich in de Haarlerberg en in het Haarleseveld aan de voet van de Haarlerberg.

's Middags zijn we met de Meester en de Juffrouw nog even daar naar toe geweest, maar wij mochten niet verder komen dan Vagevuursbelte. Een officier te paard, die ons had opgemerkt wees ons terug. We hoorden weldra de kanonschoten dreunen.

Toen wij 's avonds naar huis gingen, vertelden wij aan Vennemans Heinoom, die aan het werk was, dat wij er naar toe waren geweest. Hij vertelde ons dat hij een kanonskogel had zien vliegen. Wij in onze onnozelheid geloofden dit grif, maar toen wij het thuis vertelden, lachten ze ons uit, dat Heinoom ons zo mooi tuk had gehad.

Het was in één van die zelfde jaren, dat Dieksoom van Bouwhuis Vader een dag hielp aardappels steken, toen er ook veel voet- en paardevolk over de weg ging. Ons jongste zusje, dat nog niet naar school ging, hoor ik nog zo roepen: "Vaasje en Dieksoom, doar komt sadoaten an."

Tegen de avond kwam er op de kamphegge van de weg af een huzarenpaard aanlopen, met het rijzadel er op. Vader en Dieksoom hebben die toen gegrepen, in de schuur vastgebonden, en wat hooi gegeven.

Later op de avond hoorden ze gepraat op de Vlessendijk. Het bleek een cavalerist te zijn die naar zijn paard zocht. Ze hebben hem meegenomen, en hij heeft toen bij ons koffie gedronken. Hij kwam van geboorte uit Tilburg.

Daar hij Ordenans was, had hij zich van de troep moeten verwijderen om een of ander legerbericht over te brengen. Het paard dat niet van de troep af wilde, was onwillig geworden, en had later zijn berijder afgeworpen.

De jongen was echt dankbaar dat we zijn paard hadden verzorgd. Hij moest zich bij de troep in Helhuizen vervoegen. Later heeft hij nog een paar keer weer geschreven, hij bedankte ons nogmaals, hij heette Spoor.

Dit alles is nu meer dan 60 jaar geleden gebeurd, maar ik kan het mij allemaal nog levendig voorstellen. Het is zo dat men de gebeurtenissen uit de kinderjaren tot in de kleinste bijzonderheden onthoudt.

Wat is er niet te ontwaren,

in 's harten diepsten grond,

bij 't opgaan onzer jaren,

in 's levens morgenstond.